

1990. június 13. és 15. között Zsil-völgyi bányászok dúlták fel a fővárost, hogy "megvédjék" **Ion Iliescu**

akkori államfő hatalmát a politikai ellenfelektől. A bányászok tüntetőket, diákokat és egyszerű járókelőket bántalmaztak, feldúlták az ellenzéki pártok székházát. A "bányászjárásként" emlegetett erőszakhullámban legalább hat ember életét veszttette, és mintegy százan megsebesültek.

Az ügyben zajlott korábbi vizsgálatokat 2009-ben vádemelés nélkül lezárták. Az áldozatok panasza nyomán a strasbourgi Emberi Jogok Európai Bírósága tavaly szeptemberben az atrocitások kivizsgálására és kártérítésre kötelezte az államot.

Az ügyet a legfőbb ügyészség katonai részlegének javaslatára nyitották meg, tekintettel arra, hogy a bányászjárás során lőfegyverrel öltek meg, illetve sebesítettek meg több embert. A bányászjárás idején történt erőszakos cselekményeket korábban is a katonai ügyészség vizsgálta, de 2007 nyarán az alkotmánybíróság kimondta, hogy katonai ügyészség nem vizsgálódhat civilek ellen, így az ügy átkerült a legfőbb ügyészség hatáskörébe.

A civil vádhatóság akkor arra a következtetésre jutott, hogy a katonai ügyészek formai hibákat vétettek. A testület saját hatáskörben ismét lefolytatta az eljárást és - csaknem húsz évvel az események után - vádemelés nélkül lezárta az ügyet.

Az igazságszolgáltatásnak most egyebek közt azt kell eldöntenie, van-e olyan elévülhetetlen büntetőjogi besorolás, amelynek alapján Ion Iliescu volt államfő negyed évszázad után felelősségre vonható, amiért az ellenzéki tüntetések idején felhívást intézett a lakossághoz, hogy "védjék meg a demokratikusan megválasztott hatalmat", és amiért a hatóságok vonatok és buszokat bocsátottak a bányászok rendelkezésére, hogy Bukarestbe utazhassanak.

Az eredeti vizsgálat során **Dan Voinea** tábornok, a katonai ügyészség akkori vezetője emberöléssel gyanúsította a volt államfőt, amely az új Btk. szerint elévülhetetlen bűncselekményé vált.

Az akta megnyitásának hírére reagálva Voinea csütörtökön elmondta: visszaélésnek tekinti, hogy elvették tőle az ügyet, amelyben szerinte csaknem ezer tanúvallomás, a katonai egységek harci naplói, és számos más dokumentum bizonyítja, kik a felelősök az elkövetett bűncselekményekért.

A 85. születésnapjához közeledő Ion Iliescu 1990 és 1996, illetve 2000 és 2004 között volt államfő. 2008-ban visszavonult az aktív politikai életből. Az utóbbi években tiszteletbeli elnökként vett részt az általa alapított politikai alakulat, a jelenleg kormányon lévő Szociáldemokrata Párt egyes rendezvényein.

mti